

ACM

Associació
Catalana
de Municipis

La revista del **municipalisme català**

460

Juliol 2024

Castell de Cardona (Bages). Foto: CC BY-SA Larry Lamb (Flickr)

La reforma de l'impost a les plusvàlues resta 600 milions a les arques municipals

Amb la reforma que va fer el govern espanyol el 2021, el segon impost que generava més ingressos per als ajuntaments ha passat a ser el quart reduint a un terç les aportacions que rebrien sense la reforma

Pàg. 4 - 5

REPORTATGE

Com es planteja la legislatura europea des d'un punt de vista municipalista

Pàg. 8-10

SECTORIALS

El Departament de Drets Socials proposa una segona Addenda al Contracte Programa de Serveis Socials

Pàg.12

FORMACIÓ

Primer curs per fomentar la internacionalització i l'acció exterior dels municipis

Pàg.16

La força del **municipalisme**

Crèdit de la foto: CC BY-SA Larry Lamb (Flickr)

Castell de Cardona

El Castell de Cardona va ser la residència dels senyors de Cardona durant l'edat mitjana i es va començar a construir fa 2.500 anys. És un castell d'estil romànic i gòtic situat dalt d'un turó al costat del municipi de Cardona, que domina la vall salina i la del Cardener. En destaca la torre de la Minyona del segle XI, de 15 metres d'alçada i més de 10 metres de diàmetre, i l'església romànica de Sant Vicenç. Va ser un dels darrers reductes de resistència contra els borbònics durant la Guerra de Successió, un cop caiguda la ciutat de Barcelona.

En el seu interior hi ha un hotel, el parador de Turisme Ducs de Cardona, des de 1976. Orson Welles hi va enregistrar la pel·lícula '*Campanades a mitjanit*'.

ACTUALITAT

Anàlisi de com ha afectat la reforma de l'impost de la plusvalua en les arques municipals

Pàg. 4-5

ACTUALITAT

Seguim amb les trobades amb alcaldes, participant en el Consell d'alcaldis de l'Alt Camp

Pàg. 7

REPORTATGE

La UE obre una nova legislatura: el repte que els municipis tinguin més veu

Pàg. 8-101

ÀMBITS SECTORIALS

Acord de Govern per a la delegació de competències als ajuntaments en matèria d'admissió d'alumnes

Pàg. 11

ACTUALITAT JURÍDICA

Els aspectes més rellevants de la nova taxa local de residus sòlids urbans

Pàg. 14

FORMACIÓ

Finalitzem la 8a edició del Postgrau en Contractació pública local

Pàg. 16

EDITORIAL

El finançament municipal una assignatura pendent

Un dels temes més importants en l'agenda política del país és el finançament local, tant dels municipis com dels consells comarcals. Aquesta és una assignatura pendent de fa molts anys que cal abordar urgentment per poder abordar els reptes que tenim el món local i l'augment de les noves necessitats.

Des de fa uns mesos l'ACM estem treballant una proposta de reforma del finançament local de Catalunya que, en primer lloc, quantifiqui les necessitats i faci una proposta de com resoldre aquesta qüestió.

De fet, des l'any 2007 i fins l'actualitat, segons l'*Informe sobre la Clasificación de las funciones de las Administraciones Públicas. Ministerio de Hacienda y Función Pública, Gobierno de España. 2022*, la despesa pública de les administracions públiques ha tingut la següent evolució:

Despesa pública consolidada d'Espanya	2007	2017	2020
Administració de l'Estat	50%	56%	58%
Administracions autonòmiques	36%	32%	32%
Administracions locals	14%	12%	10%

És a dir en els darrers anys mentre el percentatge de l'Estat en la despesa pública ha passat del 50% al 58%, la de les administracions locals han passat del 14% al 10%. És a dir, en un context en què les administracions locals han assumit cada cop més competències el seu finançament s'ha reduït un 4%. Només els 3 últims anys amb dades publicades, l'Estat ha guanyat 2 punts en pes sobre tota la despesa pública consolidada, en detriment dels ens locals.

Un exemple d'aquest fet és l'impost sobre les plusvàlues havia estat un ingrés clau per als ajuntaments. Fins al 2019, representava al voltant del 13% de la seva recaptació tributària i era el segon impost municipal pel que fa a recursos. La reformulació d'aquesta figura fiscal feta pel govern espanyol, l'any 2021 va consolidar el procés de minva progressiva que havia patit el tribut arran de les successives sentències del Tribunal Constitucional, que l'havien anat laminant des del 2017.

Ja llavors, amb els primers dictàmens, l'ACM va reclamar a l'Estat que compensés el món local per la reducció d'ingressos que estava patint, compensació que tampoc va arribar.

Per tot això, el repte polític del municipalisme en aquesta legislatura és posar sobre la taula i mirar de resoldre aquest infrafinançament crònic de les administracions locals. Cal que es deixi de tractar els Ajuntaments com una administració menor d'edat i se'ns doti amb els recursos necessaris per fer front a les demandes creixents de la ciutadania.

Meritxell Budó
Presidenta de l'ACM

Associació
Catalana
de Municipis

C/ València, 231, 6è - 08007 Barcelona
Telèfon: **93 496 16 16**
Correu electrònic: **acm@acm.cat**
www.acm.cat

> Edita: **Associació Catalana de Municipis i Comarques**

> Director: **Joan Morcillo**

> Cap de redacció: **Paula Solé**

> Consell de redacció: **Albert Guilerà, Santi Valls, Víctor Torrents, Jordina Moltó, Lluís Maria Corominas, Francesc Iglesias, Roc Badiella, Arnau Peirot**

> Impressió: **Editorial MIC**

> La redacció no comparteix, necessàriament, l'opinió expressada en els articles.

> Dipòsit legal: **B3434383**

La força del **municipalisme**
www.acm.cat

Imprès sobre Satimat Green.

L'ús d'aquest paper redueix l'impacte mediambiental en:

154 kg
d'escombraries

14 kg
de CO₂

139 km
en un cotxe
europeu
estàndard

333 kwh
d'energia

251 kg
de fusta

3.346 litres
d'aigua

La reforma de l'impost a les plusvàlues resta 600 milions a les arques municipals

L'apunt

Jaume Oliveras
Vicepresident primer de l'ACM

Tal com vam iniciar a la revista de l'ACM del mes d'abril, seguim amb el debat sobre el finançament local. L'Observatori de

les Finances Locals ja comença a caminar i esperem que aviat podem disposar d'una eina que ens permetrà veure l'evolució financera dels ajuntaments catalans.

Vam començar amb els romanents i avui seguim amb les plusvàlues, un impost important en el finançament dels ajuntaments. Aquest impost ha passat de ser el segon impost municipal en recaptació a tenir un paper més residual. Les sentències del Tribunal Constitucional sobre els criteris per aplicar-lo i la reforma efectuada l'any 2021 per part del govern espanyol, han fet caure els imports recaptats pels ajuntaments.

Sense entrar en el debat del canvi de criteris en l'aplicació de la plusvàlua en la compra venda d'immobles, el cert és que això

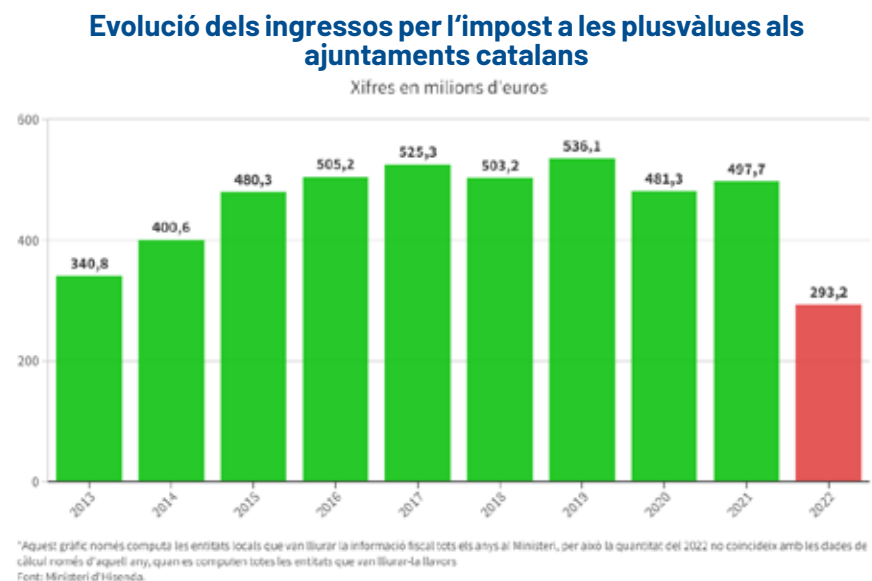
ha generat un greu problema pels ajuntaments. El fet és que si l'impost hagués continuat amb els criteris anteriors, tal com diu l'estudi que presentem, avui els ajuntaments recaptarien tres vegades més que el recaptat actualment.

El problema ha estat la passivitat del govern espanyol pel fet de no prendre cap mesura compensatòria pels ajuntaments. És urgent que es prenguin mesures per compensar aquestes pèrdues i es consideri una revisió més freqüent dels valors cadastrals per adequar la fiscalitat a la realitat socioeconòmica actual. Només així es podrà avançar cap a una major autonomia fiscal local i la capacitat dels ajuntaments per oferir serveis essencials a la ciutadania.

L'impost sobre les plusvàlues havia estat un ingrés clau per als ajuntaments. Fins al 2019, representava al voltant del 13% de la seva recaptació tributària i era el segon impost municipal pel que fa a recursos. Aquell escenari tan proper en el temps, però, queda lluny quan s'observen les arques locals. Ara ha caigut fins al quart lloc entre els impostos dels ajuntaments, amb uns ingressos que suposen tan sols un terç del seu potencial recaptatori amb la seva formulació original, un problema afegit per a unes finances ja de per si necessitades.

Aquest és l'escenari que deixa la reformulació d'aquesta figura fiscal feta pel govern espanyol, l'any 2021. Una mesura que va consolidar el procés de minva progressiva que havia patit el tribut arran de les successives sentències del Tribunal Constitucional, que l'havien anat laminant des del 2017. Ja llavors, amb els primers dictàmens, l'ACM va reclamar a l'Estat que compensés el món local per la reducció d'ingressos que estava patint. L'executiu central, però, no només va mirar cap a una altra banda amb cada cop que patia l'impost, sinó que va esperar que el Constitucional acabés de qüestionar-lo del tot per reformar-lo a correu i a la baixa.

Efectivament, el tribut patia defectes d'origen, ja que no tenia en compte l'evolució real del preu de l'habitatge que

es venia o heretava, fet que en representava la base imposable. El tribunal, però, no va qüestionar en cap moment fins a quin punt calia gravar el guany de la transacció. Tot i això, l'Estat va aprofitar la modificació de l'impost no només per adaptar-lo al cicle econòmic, sinó també per baixar els tipus que podien aplicar-hi els ajuntaments. Per posar-ne un exemple: en cas de vendes d'immobles després de 20 anys de tinença, el cost del tribut és ara un 33% inferior al de 2020 i, si es ven després de 19 anys de tinença, un 60% inferior. I malgrat tenir la responsabilitat de garantir la sostenibilitat financera dels ens locals i que el Senat i entitats municipalistes com l'ACM

li ho van reclamar, el govern espanyol ha evitat compensar-los pel consegüent descens en la recaptació.

Un temps després d'aquella reforma, ja disposem de dades per constatar que les temences del món local no eren infundades, sinó que l'impacte en les seves finances ha estat evident. En termes reals, el conjunt d'ajuntaments catalans han passat de recaptar, amb l'impost a les plusvàlues, de 536 milions a només 293 milions, entre 2019 i 2022 —últim any amb dades disponibles—. De per si, això ja suposa una reducció notable, però és que l'efecte ha estat força superior, ja que el potencial de

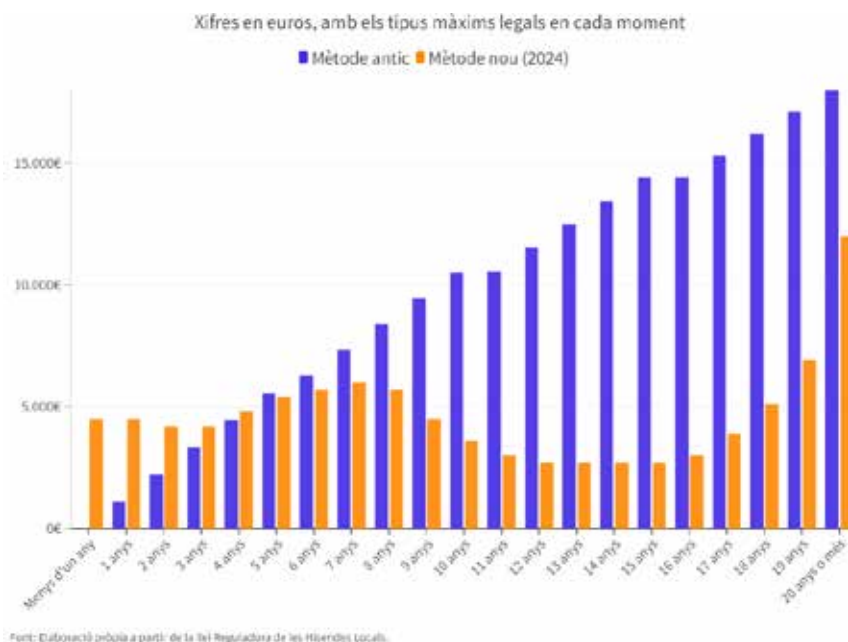
ACTUALITAT

recaptació ha crescut, des d'abans de la reforma, fruit d'un major dinamisme del mercat immobiliari.

Per tant, quines han estat les conseqüències reals de l'actual mètode de càlcul de l'impost a les plusvàlues? Un informe de la consultoria Polis per a l'ACM n'ha fet una primera aproximació, tenint en compte les compravendes anuals d'immobles de segona mà i el seu valor, a Catalunya. El 2022, de fet, van tenir lloc un 24% més d'adquisicions d'habitatges no nous que el 2019, per un preu global un 38,4% superior. D'acord amb aquestes i altres dades, la conclusió global és contundent. Amb la metodologia antiga —prèvia no només a la reforma del 2021, sinó a les sentències del 2017—, la recaptació per l'impost sobre les plusvàlues hauria ballat entre els 800 i els 900 milions d'euros, per als ajuntaments catalans, el 2022. Una xifra que pràcticament triplica els 300 milions que finalment hi van arribar, aquell any.

Una manera molt nítida de calibrar l'impacte de les successives alteracions del tribut és comparar quants euros s'havien de gastar, en cada moment, en compravendes d'habitatges de segona mà perquè un ajuntament n'ingressés un per l'impost sobre les plusvàlues generades. Abans de les primeres sentències del Tribunal Constitucional, un de cada 15 euros ingressats per un venedor d'un pis eren recaptats pel consistori. A partir del 2017, ja en calia més de 20 perquè un es destinés a l'impost. El 2022, però, només un de cada 55 euros gastats per comprar habitatges de segona mà van arribar a les arques locals.

Cost de l'impost a les plusvàlues per a un immoble amb un valor cadastral del sòl de 100.000€, en funció de l'antiguitat de l'última adquisició

Aquesta evolució tan destacada no respon només als canvis patits pel tribut. Hi influeixen també altres elements com la proporció entre compravendes i herències o donacions —les quals també tributen— o l'adequació entre el preu que es paga pels immobles i el seu valor del sòl registrat al cadastre —això segon és el que realment tributa i, en molts municipis, està molt desactualitzat—. Malgrat tot, els efectes de la inacció de l'Estat davant les sentències judicials i la seva acció regressiva quan ja era molt tard sí que expliquen bona part d'aquest impacte.

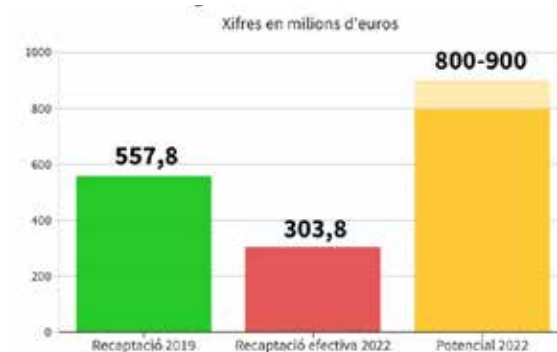
I aquesta pèrdua de prop de 600 milions en les finances locals ja es nota a molts

ajuntaments. A vegades, aquesta minva es podia compensar amb accés als romanents o generant cert dèficit puntual. Eren opcions viables en el marc de la suspensió de les regles fiscals, però no es tractava de solucions reals ni permanents i, des d'aquest any, ja no són ni possibles. És, per tant, responsabilitat i deure del govern espanyol garantir aquests recursos, sigui amb un fons extraordinari o en el marc d'una nova llei de finançament local que atorgui una veritable suficiència i autonomia financeres als ajuntaments, a través de la renovació de les actuals figures tributàries o l'establiment de noves. El benestar i serveis públics per als nostres veïns i veïnes en depenen.

Evolució dels euros gastats en compravenda d'habitatge de segona mà per cada euro recaptat amb l'impost a la plusvàlua

Recaptació potencial amb l'impost a les plusvàlues, si s'hagués mantingut el mètode de càlcul anterior

ACTUALITAT

Els Patronats de les Fundacions i l'Executiu de l'ACM celebren reunions de treball

El passat 11 de juny es van celebrar diverses reunions de treball intern dels òrgans de govern de l'ACM. La més important va ser la reunió del Comitè Executiu.

La trobada de treball va tenir lloc a les instal·lacions de l'ACM i va comptar amb 35 alcaldes i alcaldesses, la gran majoria de forma presencial, tot i que la reunió també es podia seguir a distància per facilitar la tasca dels representants locals. A banda de fer un balanç de l'activitat interna de l'entitat i de la representació institucional, es van validar els comptes del 2023 i es va decidir convidar a les reunions executives, amb veu però sense vot, representants de l'Associació de Municipis per la Independència (AMI), Consorci Localret, Associació de Micropobles, Associació de Municipis per la Mobilitat i el Transport Urbà (AMTU), Associació d'Entitats Loals Propietàries Forestals a Catalunya (ELFOCAT) i Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD).

Cal destacar que aquest mateix dia es van reunir els Patronats de la Fundació Aula d'Alts Estudis d'Electes (FAAEE), Fundació Municipalista d'Impuls Territorial (FMIT) i Fundació Transparència i Bon Govern (FTBG), que es reuneixen dos cops a l'any per validar l'activitat i exposar les principals línies de treball.

Un moment de la reunió del Comitè Executiu de l'ACM.

Sessió del Patronat de la FMIT.

Participem en la 2a edició de la Setmana de l'Hidrogen

El passat 10 de juny la presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, va participar com a ponent en la 2a edició de la Setmana de l'Hidrogen, organitzada per Vall de l'Hidrogen de Catalunya. L'acte va tenir lloc al Port de Tarragona. Concretament, va intervenir en la taula rodona centrada en l'impacte al territori i als àmbits social i econòmic amb visió local. La presidenta va destacar que els projectes d'hidrogen verd ofereixen una oportunitat extraordinària per transformar el nostre territori de manera positiva, tant des d'un punt de vista econòmic, social com paisatgístic. I va insistir que els municipis catalans tenen un paper essencial en la promoció i desenvolupament d'aquest tipus de projectes.

Trobada institucional amb els representants del Consell d'Alcaldies de l'Alt Camp

El passat 12 de juny el vicepresident primer de l'ACM i alcalde del Masnou, Jaume Oliveras, va participar en el Consell d'Alcaldies de l'Alt Camp, presidit per Mateu Montserrat. La trobada amb els alcaldes i alcaldesses de la comarca va servir per reforçar la cooperació amb els municipis de la comarca i, sobretot, escoltar les seves inquietuds.

Durant la reunió del Consell d'Alcaldies, que va comptar amb l'assistència de la gran majoria dels 23 alcaldes i alcaldesses de l'Alt Camp, Oliveras va destacar la importància del treball conjunt per afrontar els reptes comuns dels municipis. També va compartir les línies estratègiques del Pla de Mandat 2023-2027 de l'ACM, que es basa en quatre eixos principals: el municipalisme, la transició ecològica, l'equitat social i territorial, i la internacionalització.

El municipalisme és un dels eixos fonamentals del pla de mandat 2023-2027 de

Jaume Oliveras, Dolors Farré i Mateu Montserrat, al centre esquerra de la taula presidencial.

l'ACM, que es basa en la defensa, representació i servei dels municipis catalans, com a entitats bàsiques de l'organització territorial i política de Catalunya. L'ACM pretén impulsar el paper dels municipis com a agents de transformació social, econòmica i ambiental, així com reforçar-ne l'autonomia, la participació i la cooperació.

Oliveras va subratllar la necessitat de potenciar la veu dels municipis en les decisions que afecten directament els ciutadans per oferir els millors serveis. Al mateix temps, va oferir l'entitat municipalista com a eina de suport als ajuntaments amb serveis que passen per l'assessorament jurídic, l'oferta formativa, la representació sectorial i la Central de Compres.

Reunió amb l'alcalde de Valls, Dolors Farré

Abans de la reunió i participació en el Consell d'Alcaldies de l'Alt Camp, el vicepresident primer de l'ACM va aprofitar el viatge a la comarca per reunir-se i fer una visita institucional a l'alcalde de Valls, Dolors Farré, que va tenir lloc en el consistori vallenc. Durant la trobada, van poder compartir visions i inquietuds municipalistes, i al mateix temps van tractar diverses qüestions locals d'interès comú. Jaume Oliveras també va poder conèixer alguns dels projectes futurs que hi ha previstos per al municipi de Valls i la seva contribució al desenvolupament de la comarca.

Reunió amb l'Associació de Viles Termals

La seu de l'ACM va acollir el 25 de juny una trobada institucional amb l'Associació de Viles Termals de Catalunya. A la reunió hi va participar la presidenta de l'ACM, Meritxell Budó, i el president de l'Associació i també alcalde de Caldes de Montbui, Isidre Pineda. Cal destacar que també és vicepresident de l'Associació de Viles Termals Europea. La trobada va servir per conèixer la iniciativa, que agrupa una quinzena de municipis a Catalunya, i es va parlar de com fomentar la seva internacionalització i de possibles vies de col·laboració i coordinació entre les dues entitats.

La UE obre una nova legislatura: el repte que els municipis tinguin més veu

Reportatge en col·laboració amb:

N. Segura i A. Martí

ACN

Després dels resultats de les eleccions del 9-J, la Unió Europea (UE) obre aquest juliol una nova legislatura. Un mandat amb molts reptes i amb directives que continuaran repercutint en els municipis. Que el món local tingui més veu és, també, un d'aquests reptes. En parlem amb el cap de l'Oficina del Parlament Europeu a Barcelona, Sergi Barrera, i el representant de la Comissió Europea a Barcelona, Manuel Szapiro.

Pla general del Parlament europeu, durant una votació la passada legislatura

El cap de l'oficina del Parlament Europeu a Barcelona, Sergi Barrera, recalca la importància de la legislació europea perquè està "per sobre" de les lleis estatals i locals. Tot i això, admet que hi ha determinades regulacions i directives europees que tenen una repercussió més "directa" en els municipis, com pot ser la directiva sobre la qualitat de l'aire, que regula els límits de contaminació, o la directiva sobre regeneració d'aigües

residuals, important en situacions de sequera com la que viuen molts territoris de Catalunya actualment.

Per la seva banda, el representant de la Comissió Europea a Barcelona, Manuel Szapiro, recorda que els municipis són els "últims responsables" de la implementació de la legislació europea, ja que gestionen "prop d'un terç de la

despesa pública". També avisa que estan a la "línia de front" de la transició digital i verda que està impulsant la CE.

Donar més veu als municipis obliga a reformar els tractats de la UE

Manuel Szapiro, representant de la Comissió Europea a Barcelona

Igualment, Szapiro destaca l'impacte de les polítiques que impulsa en els municipis, especialment en prioritats com "la qualitat de l'aire, de l'aigua, la biodiversitat, l'adaptació al canvi climàtic, la gestió dels residus / l'economia circular, la inclusió dels migrants, l'erradicació de la pobresa (energètica, del transport, alimentària) i de les desigualtats, la lluita contra la polarització i les violències, la millora de l'habitatge, de la mobilitat o la digitalització".

Uns àmbits que, en gran part, encaixen amb les preocupacions que Szapiro ha detectat als municipis catalans: l'adaptació al canvi climàtic, la despoblació, la connectivitat, la bretxa digital, la qualitat de l'aire, la mobilitat i el turisme sostenibles.

REPORTATGE

Barrera creu que hi ha “marge de millora” per donar més competències al Comitè de les Regions, que ara mateix és només un òrgan consultiu sobre l'opinió de regions i ciutats. Mentrestant, destaca la importància de la feina dels eurodiputats “pel territori”, així com de l'oficina de l'Eurocambra a Brussel·les, per fer “pedagogia i explicar com la legislació europea afecta a la ciutadania”.

La Comissió Europea aposta per reforçar el paper dels ens supramunicipals en la gestió dels fons europeus

Sergi Barrera, cap de l'Oficina del Parlament europeu a Barcelona.

En la Conferència sobre el Futur d'Europa (un procés de reflexió i debat sobre el futur de la UE després del Brèxit) es va plantejar donar més veu als municipis, però Barrera reconeix que per fer-ho efectiu cal una reforma dels tractats de la UE, de manera que els estats hi ha de donar el seu vistiplau. “El lideratge només pot venir de les mateixes ciutats, i ja l'estan agafant”, assegura Szapiro.

Pel que fa a la relació entre les institucions de la UE i els municipis, Barrera

celebra la iniciativa 'Building Europe with Local Authorities', una nova xarxa per millorar la interlocució. “Els ajuntaments són actius, però la seva proactivitat podria millorar”, diu al respecte. De fet, també valora iniciatives des del món municipal, però provinents del sector civil i no institucional. Per exemple, com Barcelona Comerç va portar a Brussel·les la proposta per crear la capital europea del comerç de proximitat, que va rebre el suport unànim del Parlament Europeu. “Si els municipis fan propostes en xarxa amb altres

municipis d'altres territoris europeus, té molt més pes”, conclou Barrera.

Des de l'executiu comunitari asseguren que estan creant una xarxa de regidors i alcaldes de tota la UE per fomentar la comunicació d'afers europeus. A Catalunya ja hi ha una trentena d'electes locals adherits a la iniciativa 'Construir Europa amb els representants locals' que tenen “un canal privilegiat” per rebre informació de les institucions europees i comunicar sobre la UE al territori.

L'eurocambra, durant una votació durant la passada legislatura

Representació de la composició del Parlament Europeu.

Sergi Barrera, cap de l'Oficina del Parlament europeu a Barcelona

A part de l'ajuda financera i tècnica a les administracions locals, Szapiro avisa del repte d'agrupar i escalar diferents projectes petits: "No té sentit que cada poble i ciutat treballi de manera individual sense tenir en compte el que està passant als municipis del costat, o altres més lluny amb situacions molt similars".

Directives com la de la qualitat de l'aire o la regeneració d'aigües residuals tenen una repercussió directa en els municipis

També creu que en els pròxims anys es podria "reforçar" el paper dels ens

supramunicipals com les diputacions en la gestió dels fons europeus, ara en mans del govern espanyol en gran part, i en menor mesura de la Generalitat.

A més, per poder aprofitar al màxim tots els recursos europeus, cal estar al cas de les oportunitats que ofereix la Comissió Europea als ens locals, afegeix Szapiro. "Entenc que per als ajuntaments petits, i Catalunya és un territori que precisament es caracteritza per tenir molts municipis, no sempre és fàcil estar al dia de la legislació i dels programes europeus", admet. Tanmateix, el representant de l'executiu comunitari recomana adreçar-se a les Diputacions o associacions com l'Associació Catalana de Municipis (ACM), que compta amb una oficina de fons europeus per consultar les diferents convocatòries

de fons europeus i demanar assessorament a l'hora d'aconseguir-los.

Com a exemples de projectes europeus amb impacte als municipis, destaca la recuperació dels espais fluvials dels rius Llobregat i Besòs i l'àrea de Collserola amb fons FEDER o el projecte d'habitatge social per a persones que pateixen soledat no desitjada o exclusió residencial al Pallars Jussà i que ha estat finançat amb fons Next Generation EU.

L'àmbit escolar també pot ser un altre punt d'entrada de la UE als municipis. Barrera reivindica el projecte 'Escoles Ambaixadores' del Parlament Europeu, que l'any vinent espera duplicar el nombre de centres adscrits. "Hi ha interès pedagògic i té un impacte territorial", assegura.

Una Eurocambra amb més extrema dreta

El resultat del 9-J va deixar una nova Eurocambra amb més representants dels grups d'extrema dreta, tot i que la majoria fins ara governant, formada per conservadors, socialdemòcrates i liberals, manté l'hegemonia i continuarà controlant la Unió Europea (UE). Així, Ursula von der Leyen repetirà com a presidenta de la Comissió Europea, l'exprimer ministre

portuguès socialista Antonio Costa serà el president del Consell Europeu i l'estoniana Kaja Kallas, dels liberals, la nova alta representant de la diplomàcia europea. La transició digital, el pacte verd, la guerra a Ucraïna o la situació a l'Orient Mitjà, entre els reptes d'aquesta legislatura, que arrencarà a mitjan juliol amb la constitució del nou Parlament Europeu.

Pots visualitzar el reportatge en vídeo llegint aquest codi QR:

CONTINGUTS - ÀMBITS SECTORIALS

Acord de Govern per a la delegació de competències als ajuntaments en matèria d'admissió d'alumnes

El DOGC del 16 de maig de 2024, va publicar l'Acord GOV/133/2024, de 14 de maig, de delegació de competències als ajuntaments en matèria d'admissió d'alumnes als ensenyaments de primer cicle d'educació infantil sostinguts amb fons públics.

D'acord amb l'article 156 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, l'Administració educativa és l'Administració de la Generalitat i actua per mitjà del departament competent en matèria d'educació.

Referent a les competències dels ens locals, l'article 159.3.a, apartat segon, de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, estableix que correspon als municipis participar en les funcions que corresponen a l'Administració de la Generalitat en els diferents aspectes del sistema educatiu i, entre d'altres, en el procés d'admissió en els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya del seu territori i, concretament, d'acord amb l'article 47.6 de la mateixa Llei, en els procediments d'admissió dels alumnes als ensenyaments de primer cicle d'educació infantil sostinguts amb fons públics, els ajuntaments poden establir altres criteris generals de prioritat, a més dels que determina aquest article.

Imatge d'arxiu d'alumnes d'Educació infantil a Campllong. Foto: ACN

El Departament d'Educació ja ha fet arribar als ajuntaments la proposta de Conveni amb els ens locals per a l'assumpció de les competències delegades relacionades amb el procés de preinscripció i admissió d'infants, del primer cicle d'educació infantil, als centres en els ensenyaments sostinguts amb fons públics.

D'acord amb la proposta, els Ajuntaments es comprometen a facilitar les dades necessàries per a la inscripció i actualització del Registre de centres, així com les dades sobre l'activitat de les llars

d'infants del seu municipi relativa a les matèries regulades al Decret 282/2006. També és important tenir en compte que els ajuntaments han de donar publicitat al DOGC de les resolucions adoptades.

Per altra banda, també es disposa que en les funcions de la Inspecció educativa, l'ajuntament pot establir els controls i les supervisions necessàries per a garantir l'exercici de les competències delegades sens perjudici que aquesta delegació de competències no comporta la transferència de recursos del Departament d'Educació.

Ens reunim amb el Gremi de Jardineria de Catalunya per parlar d'emergència climàtica i espais verds

La presidenta Meritxell Budó es va reunir el 30 de maig amb els representants del Gremi de Jardineria de Catalunya, en una trobada que va tenir lloc a la seu de l'ACM. La reunió va servir per parlar, sobretot, de l'actual context d'emergència climàtica que pateix el planeta i de la sequera que pateix Catalunya. Especialment, per conèixer des del seu punt de vista les conseqüències que té per al sector. En aquest sentit, es va posar sobre la taula el paper fonamental que tenen els jardins i els espais verds per al benestar de les persones en els nostres municipis i com dissenyar urbanísticament uns pobles i ciutats que tinguin en compte aquests espais.

El Departament de Drets Socials proposa una segona Addenda al Contracte Programa de Serveis Socials

El Contracte Programa és un conveni pluriennal que se signa entre la Generalitat i els ens locals i en el qual -després del consens entre els diferents actors implicats (Departament de Drets Socials i les entitats municipalistes) s'especifiquen les actuacions que es duran a terme en matèria de serveis socials, així com la seva dotació econòmica durant la vigència del conveni.

El Contracte Programa 2022-2025, signat el desembre del 2022, introduïa algunes millores i reforçava els EBASS. Al desembre del 2023 es va signar una primera addenda.

Recentment, el Departament de Drets Socials ha traslladat als ens locals titulars d'Àrees Bàsiques de Serveis Socials, en total 111, la segona addenda al CP per a la seva signatura.

Aquesta nova addenda, sense imports econòmics, es concreta bàsicament en els següents termes:

1. Incorporar nous elements vinculats al CP 2022-2025, concretament:

a. L'annex I sobre la **transformació digital del DSO**: eSocial, per tal de donar un nou impuls al sistema Català de Serveis Socials promovent desenvolupar els sistemes d'informació de l'àmbit dels Serveis Socials integrats amb eSocial, de forma centrada en el ciutadà i orientada a la dada, que facilitarà informació per a la presa de decisions, l'avaluació i la transparència.

b. La nova fitxa 1.11 per a la **implementació del Programa estatal FSE+ d'assistència material bàsica (BÁSICO)**.

Aquest 2024 s'implantarà un canvi de model en la cobertura de les necessitats bàsiques amb l'objectiu de substituir les ajudes alimentàries en espècie per targe-

tes moneder que permetran a les persones beneficiàries comprar directament als supermercats. Aquest nou sistema forma part del nou Programa d'Assistència Material Bàsica de la Unió Europea.

La Targeta Moneder té com a objectiu dotar d'un nou instrument als ajuts econòmics per a alimentació i productes de primera necessitat i que atorguen els serveis socials municipals dels ens locals a persones vulnerables sense recursos.

Pel que fa a aquesta nova fitxa resten encara molts interrogants tècnics a resoldre. El que sí que és evident és que això implicarà més tasca addicional que no es tenia prevista des de les ABSS i, pendents de resoldre el 2025.

2. Corregir errades del conveni inicial en relació amb les fitxes finançades amb fons Next Generation EU (NGEU).

Val a dir que aquesta nova proposta de redactat no satisfà els plantejaments que des de les entitats municipalistes havíem traslladat amb anterioritat al Departament de Drets Socials bàsicament, perquè continuen generant inseguretat jurídica, ja que no es poden exigir actualment noves obligacions que afectin exercicis d'anys anteriors, perquè aquestes no es poden complir.

3. Concreta les obligacions pel finançament del **FSE + dels serveis especialitzats d'atenció a la infància i adolescència (SEAIA)**, modificant el redactat de la fitxa 19. Queden exclosos del finançament del fons FSE+ els ens locals que ja reben finançament de l'Estat en el marc del Programa para el refuerzo de equipos de atención a la infancia y la familia en los Servicios Sociales de atención primaria, en ejecución de lo previsto en la Ley Orgánica 8/2021, de 4 de junio, de protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia (LOPVI).

Aquesta addenda no dona resposta al finançament del SAD Dependència. No es parla d'imports, una qüestió important si s'ha de donar resposta al Decret 675/2023 del 18 de juliol en el qual es modifica de manera molt substancial les hores a prestar de SAD a les persones reconegudes amb un Grau de Dependència.

Conscients de la pressió assistencial que estan patint els ens locals, aquesta nova proposta d'addenda deixa interrogants tècnics a resoldre que no faciliten la gestió de les ABSS.

Cal anar treballant per un nou Contracte Programa que doni resposta real a les dificultats que es troben els ens locals i en aquest camí estarem des de l'ACM per ajudar a construir-lo.

Nou protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci, espai públic i transports

El passat 29 de maig de 2024 el Departament d'Interior va aprovar la RESOLUCIÓ INT/1821/2024, de 24 de maig, per la qual s'aprova i es fa públic el Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci, espai públic i transports.

L'objectiu del protocol és prevenir atacs contra la llibertat i indemnitat sexuals de les persones i donar-hi la millor resposta. El protocol preveu criteris interpretatius i operatius per a l'actuació i coordinació dels professionals de la seguretat (Policia de Catalunya, policies locals, portuàries i seguretat privada) i d'altres actors que tenen incidència (càrrecs electes, tècnics municipals) o presten els seus serveis en l'àmbit de la seguretat, de l'oci i el transport (personal de sala, cambres i cambres, personal de control d'accés, auxiliars de serveis, personal d'inspecció, de conducció i dels centres de control; entre d'altres) quan es trobin davant de conductes de violència sexual, tant aquelles previstes en el Codi Penal, com aquelles no previstes, però que es consideren constitutives d'infracció administrativa.

Les principals novetats d'aquest nou protocol són: la determinació dels conceptes a què fa referència el protocol, com explicar el concepte de violència sexual i masclista, els tipus d'agressions i com es categoritza l'entorn; la coordinació entre els actors en seguretat i tot el personal im-

plicat en l'àmbit d'actuació; la interrelació dels entorns d'oci i de transports, per facilitar la gestió transversal i operativa; la tipificació de l'assetjament sexual no penal, per poder perseguir conductes constitutives d'infraccions administratives que no són considerades com delictes penals; estableix un àmbit d'aplicació integrador, per protegir tant dones com homes i persones LGBTI afectades per violència sexual; marca procediments d'actuacions operatives envers l'agressor per les intervencions en casos de violència sexual penal i no penal, i inclou pautes específiques per a professionals de seguretat privada i personal de control d'accés; i per últim, es determina l'aplicació del protocol a tot Catalunya, en un principi pels Mossos d'Esquadra i progressivament per policies locals i entitats privades i públiques que s'adhereixin al protocol.

El protocol s'aplica a tots els establiments, persones, organismes o entitats, tant pú-

blics com privats, que formalitzin l'adhesió al Protocol mitjançant el procediment d'adhesió que consta al web del Departament d'Interior. En adherir-se al Protocol, l'entitat, establiment, persona o organisme fa evident la seva voluntat de destinar el màxim de recursos i esforços de què disposi per prevenir i erradicar la violència sexual en l'àmbit d'acció que li correspongui i atenent, especialment, els compromisos que expressa aquest protocol.

Tota la informació del Protocol i la seva adhesió a:

Col·labora amb aquesta secció:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

iserveis_
www.iserveis.cat

C/ Molí d'en Saborit, 2 - 3r 5a
08500 Vic (Barcelona)
937 828 362
iserveis@iserveis.cat

*"simplifiquem la gestió,
fem el teu ajuntament més fàcil"*

- ✓ Suport en l'execució de projectes FEDER
- ✓ Desenvolupament de Polítiques d'Igualtat de gènere i LGBTI
- ✓ Suport en la contractació pública i tràmit i gestió de subvencions
- ✓ Desenvolupament de la Llei de Transparència
- ✓ Comunicació integral per a ajuntaments

Els aspectes més rellevants de la nova taxa local de residus sòlids urbans en el marc de la Llei 7/2022, de 8 d'abril

El passat dia 14 de maig de 2024 es va fer públic un Document elaborat per un Grup de Treball format per representants del Ministeri d'Hisenda, del Ministeri de Transició Ecològica i la FEMP que analitzava les qüestions més rellevants en relació a aquesta nova taxa, d'entre les quals en destaquem les següents:

Antecedents: La implantació d'aquesta taxa té el seu origen en la Directiva 2008/98/CE («Directiva Marc de Residus») que estableix l'obligació de fer ús d'instruments econòmics com les taxes mitjançant el sistema de pagament per generació («pay-as-you-throw») i la posterior aprovació per part de l'Estat de la Llei 7/2022, de 8 d'abril, que imposa l'obligatorietat que les Entitats Locals estableixin en el termini de 3 anys (per tant, abans del 10/04/2025) una taxa o prestació patrimonial de caràcter públic no tributari (en endavant, PPPNT) específica, diferenciada i no deficitària que permeti implantar sistemes de pagament per generació.

Àmbit subjectiu: L'establiment de la taxa o PPPNT obliga tots els municipis, incloent-hi aquells amb una població de fins a 5.000 habitants (v. art. 12.5 de la Llei 7/2022). El document assenyalava que, en el cas que l'Estat espanyol fos sancionat per incompliment dels objectius fixats per la UE en la matèria, la sanció es podria repercutir en les entitats locals que no compleixin l'obligació d'establir la taxa o PPPNT (v. art. 8 LOEPSF).

Obligatorietat del sistema de pagament per generació: D'acord amb el document del Grup de Treball, la norma no imposa l'obligació d'exigir una taxa totalment individualitzada per subjecte passiu amb efectes a partir del 10/04/2025 sinó que pretén que aquests sistemes s'incorporin progressivament. El document ofereix exemples de diferents sistemes de pagament per generació, tot distingint entre sistema elemental, mitjà i avançat (en el qual trobaríem prestacions de servei porta a porta o contenidors intel·ligents).

No deficitària: Segons el document de referència, l'exigència que la taxa o PPPNT hagi de ser «no deficitària» s'ha d'interpretar com el necessari compliment d'un principi i no com una imposició als Ajuntaments d'una absoluta precisió en la cobertura dels costos del servei, és a dir, que la cobertura s'aproximi el màxim possible al cost real del servei.

Possibles beneficis fiscals (reduccions i bonificacions): L'art. 11.4 de la Llei 7/2022 preveu diferents supòsits de possibles reduccions en la quota (per exemple, persones i unitats familiars en risc d'exclusió social), als quals es poden afegir els que admet el TRLRHL. En tot cas, atès que l'objectiu final de la taxa és que cada individu pagui en funció de la quantitat de residus que generi, l'import de les reduccions que s'estableixin no s'haurà de repartir entre la resta de subjectes passius. L'establiment de reduccions ha de ser per a supòsits concrets, objectius, motivats i limitats. Per no posar en risc el principi que la taxa ha de ser no deficitària. En tot cas, cal tenir present que l'objectiu de la taxa és fomentar la reducció de residus, de tal manera que les reduccions que s'apliquin a determinats col·lectius no haurien de ser tan importants com perquè la taxa deixi de servir aquesta finalitat. Pel que fa les reduccions per a persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió social, l'ordenança fiscal corresponent haurà de regular aspectes com ara els que evidencin la manca de recursos econòmics del contribuent que justifiqui la reducció bonificació de la quota.

D'altra banda, la Llei 7/2022 també ha establert una bonificació, incorporada a l'article 24.6 TRLRHL que té com a finalitat la reducció del residu alimentari.

Determinació del cost net del servei: La quantia de la taxa ha de reflectir «el cost real, directe o indirecte, de les operacions de recollida, transport i tractament dels residus (...) així com els ingressos derivats de l'aplicació de la responsabilitat ampliada del productor, de la venda de materials i

d'energia». Tanmateix, d'acord amb el document, no és obligatori actualitzar cada any l'informe econòmic financer ni les tarifes excepte si existeix una «variació substancial en el cost net del servei o en el règim de prestació del servei en qualsevol de les seves operacions que ho exigeixi».

Prestació Patrimonial de Caràcter Públic No Tributària (PPPNT): en determinats supòsits -prestació del servei realitzada de forma directa mitjançant personificació privada (entitats públiques empresarials, societats de capital íntegrament públic, etc.) o mitjançant gestió indirecta (concessió)- en lloc d'una taxa s'establirà una PPPNT d'acord amb l'art. 20.6 TRLRHL.

Meritació i exigibilitat de la taxa: La taxa es merita el dia 1 de gener de cada any i el seu període impositiu comprèn l'any natural encara que, d'acord amb el document, en els sistemes de pagament per generació de grau mitjà i avançat es preveuen certes particularitats a les quals ens remetem.

Notificació de les liquidacions: No cal notificar individualment les quotes de la taxa cada any però sí que s'ha de notificar individualment la inclusió en la corresponent matrícula (padró fiscal) i notificar col·lectivament les successives liquidacions.

Prestació del servei per un ens supramunicipal: Si el servei de recollida, transport i tractament de residus el presta un ens supramunicipal que tingui la condició d'entitat local d'acord amb la LRBRL (per exemple, les comarques o mancomunitats) la taxa la podrà establir i exigir aquest ens.

Podeu consultar aquí el document complet:

Convocatòria de Projectes de l'Àrea Funcional Litoral Est per a Desenvolupament Sostenible

L'Euroregió Pirineus-Mediterrània va obrir el 4 d'abril de 2024 la Convocatòria de projectes de l'Àrea Funcional Litoral Est (AFLE), finançada pels fons FEDER-Interreg del programa POCTEFA. Aquesta convocatòria està destinada a projectes estructurants i transfronterers a la zona litoral mediterrània transfronterera entre l'Aude i l'Ebre, amb l'objectiu de potenciar el desenvolupament sostenible a la regió.

Serán elegibles les entitats situades a la franja litoral des de la desembocadura de l'Aude fins al Delta de l'Ebre. Concretament, a Catalunya, s'inclouen les següents comarques: Montsià, Baix Ebre, Baix Camp, Tarragonès, Baix Penedès, Garraf, Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme, Selva, Gironès, Baix Empordà i Alt Empordà.

Les altres comarques catalanes, juntament amb la resta del departament Pirineus-Orientals, Aude, Illes Balears i els departaments d'Hérault i Gard poden participar com a territoris associats. La convocatòria s'estructura al voltant de 4 grans temàtiques:

• **Conservació i restauració dels ecosistemes de la zona:** Iniciatives que promoguin la protecció i recuperació dels hàbitats naturals.

• **Disminució de la pressió humana sobre la zona:** Projectes que redueixin l'impacte de les activitats econòmiques i el turisme.

• **Diversificació dels recursos costers marins i terrestres:** Iniciatives que promoguin una alimentació sostenible a partir de recursos locals.

• **Millora de la mobilitat transfronterera i la sostenibilitat:** Projectes que fomentin

la intermodalitat i la mobilitat sostenible.

El termini per presentar les sol·licituds és fins el 5 de juliol de 2024 a les 14:00 h.

Més informació:

Convocatòria del Programa Enabling City Transformation

La convocatòria Enabling City Transformation convida les Ciutats Misió a proposar accions innovadores per superar els reptes sistèmics que s'enfronten a l'hora d'implementar l'acció climàtica. Aquest programa de divuit mesos té com a objectiu fomentar una transformació a gran escala a tota la ciutat, basant-se en el programa Pilot Cities i avançant més enllà.

Basant-se en experiències prèvies, el programa vol aprofitar els resultats de la recerca i la innovació, combinant múltiples elements de canvi, com ara la innovació social, cultural, tecnològica, basada en la natura, regulatòria i financera, així com nous models de negoci i governança per impulsar la transició climàtica.

NetZeroCities

Amb un pressupost de 22,8 milions d'euros del programa Horizon Europe, la convocatòria està oberta fins al 14 d'octubre a les 17:00.

Oficina de Fons Europeus

of.fonseuropeus@acm.cat
www.acm.cat/area-de-continguts/oficina-fons-europeus

Cloenda de la 8a edició del Postgrau en Contractació pública local

El passat 25 de juny al matí Jaume Oliveras, vicepresident primer de l'Associació Catalana de Municipis, va presidir l'acte de cloenda de la 8a edició del Postgrau en contractació pública local, que han cursat un total de 31 alumnes des del mes d'octubre de 2023.

Oliveras va desitjar als alumnes que esperava que hagués estat una formació "profitosa". També va destacar que la contractació és un qüestió essencial en les administracions locals. "La contractació és una de les parts més sensibles que té un ajuntament i més importants, i com a alcalde ho visc d'aquesta manera", va afegir per insistir que "ens agradaria que els processos fossin molt més senzills i és una feina molt important la que feu i un volum de feina cada vegada més important la que tenen els ajuntaments i és essencial que hi hagi una equips de contractació competents".

La cloenda, que va tenir lloc a l'aula de formació de l'ACM, va comptar també amb l'assistència del director acadèmic del curs, Josep Ramon Fuentes; del cap de l'àrea de Formació, Programes i Publicacions de l'ACM, Cesc Iglesias; i de la pre-

El vicepresident primer, Jaume Oliveras, en la cloenda del Postgrau.

sidenta del Tribunal català de Contractes del Sector Públic, Carme Lucena, qui va pronunciar la conferència final "Evolució de la conflictivitat contractual a Catalunya segons la doctrina del TCCSP".

El postgrau ha estat impartit conjuntament per la Universitat Rovira i Virgili (URV) i la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha combinat sessions teòriques amb sessions pràctiques que es treballaven al final de cada mòdul. Oferia formació sobre el règim jurídic i el procediment administratiu del marc normatiu aplicable, en especial,

de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (LCSP). Posava èmfasi a les particularitats que afecten els ens locals mitjans i petits i en les noves tècniques de contractació: sistemes per a la racionalització tècnica, acord marc, centrals de compra i subhastes electròniques.

Tenint en compte l'èxit de les edicions anteriors, en què cada any s'exhaureixen les places, el 8 d'octubre de 2024 començarà una nova edició d'aquest mateix postgrau. Les inscripcions s'obriran a partir del juliol al web de l'ACM.

Aquesta tardor l'ACM oferirà una nova edició del Postgrau en Seguretat pública local

Després de tres anys des de la darrera edició, l'1 d'octubre inaugurarem la quarta edició d'aquest Postgrau, que enguany presenta novetats i s'impartirà en caràcter semipresencial. El Postgrau en gestió pública de la seguretat local està dirigit en especial als membres de les Polícies Locals dels més de 200 municipis catalans que disposen d'aquest cos i també als tècnics dels ens locals que gestionen la vigilància municipal. El curs combinarà classes teòriques,

sessions pràctiques i visites a alguns centres de comandament.

Es tracta d'un programa de formació superior universitària que impartirà la Universitat Rovira i Virgili (URV) i abordarà amb profunditat les diverses competències que afecten aquest cos: seguretat, trànsit, circulació, ocupació de l'espai públic, vigilància, mediació, protecció civil, mobilitat, intervenció administrativa, emergències i policia de proximitat, entre d'altres.

Com a novetat, en aquesta quarta edició es dedicaran algunes sessions a les violències diverses, com també al desenvolupament de les competències personals: lideratge, comunicació, resolució de conflictes, gestió d'equips. L'últim apartat del curs es reservarà als nous àmbits que han sorgit d'afectació local, com són la manipulació i el control dels drons, el terrorisme global, el crim organitzat, la seguretat de les TIC i la relació urbanisme-seguretat.

Nous cursos presencials sobre habilitats comunicatives i formació de portaveus per a electes locals

Amb la voluntat de tenir cura de la comunicació dels electes locals, com una habilitat necessària i imprescindible per a qual-sevol líder polític, l'ACM programa de cara al mes de setembre nous cursos dissenyats especialment per a l'oratòria i la formació de portaveus locals.

El curs aborda l'expressió oral en públic, com transmetre les idees de manera clara, estratègies per difondre i defensar els projectes de govern, dona eines sobre com comunicar-se amb la ciutadania, saber com atendre els mitjans de comunicació i també com gestionar de la millor manera possible les intervencions hostils que s'han d'afrontar en moments de crisi de govern.

És per tot això que l'ACM ofereix una formació molt específica en habilitats comunicatives, d'oratòria i de portaveus per a regidories i per a alcaldies. Són sessions presencials, molt pràctiques i que es fan en grups reduïts per adaptar-se al màxim a les necessitats concretes dels qui hi participen. Al final, cada assistent rep un pla de millora personalitzat. El professor és Josep Puigbó, assessor de comunicació i periodista amb una llarga ex-

El periodista Josep Puigbó en la 1a edició del curs que es va fer durant aquest passat juny.

periència en mitjans de comunicació com TV3, TVE, Ona Catalana o Catalunya Ràdio.

Des de finals del mes de maig van tenir lloc les primeres sessions de la primera edició del curs, per a regidors/es de govern i alcaldes/ses. Es van fer en horaris optatius de matí o de tarda. A causa de l'èxit de participació i demanda, ja s'han obert les inscripcions per a la segona edició dels nous cursos adreçats a tot tipus d'electes locals. Aquesta segona edició, també en horari de matí o de

tarda, tindrà lloc els dies 18 i 25 de setembre. Les inscripcions es poden formalitzar a través de la pàgina web de l'ACM.

Informació i contacte

93 496 16 16 Ext. 217

formacio@acm.cat

<https://www.acm.cat/formacio>

Especialitza't amb els descomptes que oferim amb la universitat UOC

Descobreix-los

#Forma'tAlTeuRitme

ACM Associació Catalana de Municipis

Primer curs per fomentar la internacionalització i l'acció exterior dels municipis catalans

Com ho podem fer per donar dimensió internacional al nostre municipi? Quins són els avantatges de formar part d'una xarxa de poblacions de diferents països amb reptes similars? Com fem encaixar les polítiques locals amb les agendes globals? Aquestes i altres qüestions es respondran al curs *"La internacionalització del món local: pràctiques i eines de foment de l'acció exterior dels municipis"* que tindrà lloc entre finals d'octubre d'enguany i principis d'abril de l'any vinent en format híbrid.

La formació, fruit d'una col·laboració entre l'ACM i la fundació CEI International Affairs - Escola Diplomàtica de Barcelona, està dirigida tant a electes com a professionals del món local i compta amb un professorat amb àmplia experiència en la investigació acadèmica sobre governança local i internacionalització. També hi participaran docents amb un gran coneixement en la implementació d'iniciatives d'internacionalització a nivell local i europeu.

Aquest curs té per objectiu promoure la internacionalització dels municipis, un dels quatre eixos del Pla de Mandat 2023-2027 de l'ACM, i es realitzarà en format semipresencial.

El programa comptarà amb tres grans mòduls que duraran sis setmanes cadascun i que estan dedicats als temes següents: *"Marc global: Els fonaments de la internacionalització del món local"*, on es tractaran qüestions com les agendes globals i el paper dels ens locals, les xarxes transnacionals d'ens locals o el rol local en el marc institucional i polític de la Unió Europea. El segon mòdul *"Acció i eines: Cap a una internacionalització estratègica: diplomàcia de ciutats i acció exterior del món local"* se centrarà en aspectes com el llobbing, la diplomàcia municipal, l'accés a recursos i finançament europeus i multilaterals, i les pràctiques d'acció exterior local centrades en agermanaments, intercanvis, projectes, fires, congressos i exposicions.

Finalment, hi haurà el tercer mòdul *"Pràcticum: Eines, bones pràctiques i innovació en el marc de la internacionalització del món local"*, amb el qual els alumnes podran elaborar o millorar el pla estratègic d'internacionalització del seu municipi.

Les inscripcions s'obriran a partir de mitjans d'aquest mes de juliol i es podran formalitzar a través de la web de l'ACM. Les places són limitades a 40 places.

Objectius del curs

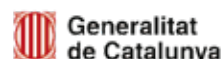
- a) La contextualització del món local en el marc de la governança global i las agendes globals.
- b) La rellevància d'una acció local a nivell internacional, amb particular referència al marc de la diplomàcia de ciutats, la cooperació descentralitzada i les xarxes internacionals d'ens locals.
- c) L'anàlisi del context institucional de la Unió Europea i la seva relació amb l'acció internacional del ens locals.
- d) Les pràctiques i les eines per a una estratègia de internacionalització.

Informació i contacte

93 496 16 16 Ext. 107
formacio@acm.cat
<https://www.acm.cat/formacio>

Col·laboren amb aquesta secció:

Acord marc d'assessorament tècnic jurídic a la tramitació d'expedients urbanístics

L'Acord marc d'assessorament a la tramitació d'expedients s'està fent lloc entre els municipis petits i mitjans com una eina útil per a la tramitació dels expedients urbanístics.

Els ajuntaments han trobat amb les empreses adjudicatàries un servei tècnic de confiança que els permet donar tràmit als diferents expedients que tenen acumulats, permetent que l'activitat no es quedi endarrerida per causes burocràtiques. De fet, ha resultat essencial per als ens locals contactar amb les empreses adjudicatàries i conèixer de prop els tècnics que realitzaran el treball fomentant la confiança necessària per a un servei d'aquestes característiques.

Les entitats usuàries d'aquest servei es mouen en un interval poblacional que va dels 170 habitants del municipi més petit que ha utilitzat el servei, fins als gairebé 20.000 habitants del més gran. El 24% de les entitats usuàries són municipis petits de menys de 1.000 habitants, entre 1.000 i 5.000 habitants trobem el gruix dels usuaris arribant fins a un 41 i el 35% restant inclou els municipis de 5.000 a 20.000 habitants.

Els serveis més demandats han estat les llicències d'obra amb un 36% dels treballs realitzats. A continuació trobem els informes, bé siguin informes previs,

36%

Llicències d'obres

32%

Informes

16%

Llicències d'activitat

16%

Inspeccions

tècnics jurídics o de conformitat, que acumulen un 32% dels treballs. I finalment, amb un 16% cadascú trobem a les llicències d'activitat i les inspeccions urbanístiques i d'activitats. Tots aquests treballs preparatoris realitzats per les empreses adjudicatàries són finalment, analitzats, validats i signats pels tècnics municipals responsables, donant per finalitzat el tràmit.

Una altra estadística a destacar és l'alta concentració de serveis a la demarcació de Girona. El 74% dels serveis s'han realitzat a les comarques gironines. A les comarques de Barcelona s'han realitzat la resta de serveis. Les comarques de Lleida i Tarragona estan encara per estrenar.

S'observa una tendència creixent a la concentració de serveis en zones geogràfiques per efecte de taca d'oli que es produeix pel boca-orella que els municipis usuaris exerceixen sobre els municipis veïns. Aquest fet s'explica per

la tasca realitzada per les entitats adjudicatàries que disposen d'exemples pràctics i propers que faciliten als consistoris iniciar un procés de contractació de serveis en col·laboració amb els diferents departaments tècnics de l'ajuntament.

Amb aquest comunicat esperem que aquells municipis que tinguin expedients acumulats per tramitar valorin la possibilitat d'utilitzar l'Acord marc d'assessorament tècnic jurídic a la tramitació d'expedients urbanístics que ha resultat una eina eficaç per aquells municipis que fins ara n'estan fent ús.

Informació i contacte

93 496 16 16 – Ext. 248

centraldecompres@acm.cat

<https://www.acm.cat/compres>

L'administració local com a motor de canvi: estratègies de planificació en la rehabilitació d'edificis per a la transició energètica

Segons dades de la UE, els edificis són els responsables del 40% de l'energia consumida i el 36% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle. El motiu d'aquesta elevada contribució són les necessitats tèrmiques que cal cobrir a un parc mobiliari molt deficitari energèticament. La majoria d'edificis de Catalunya tenen una classificació energètica lletra G, ja que van ser construïts en moments en què la normativa d'edificació era poc exigent energèticament, i per tant tenen un nivell d'aïllament tèrmic deficitari i unes instal·lacions tèrmiques poc eficients.

Els nous acords internacionals, Acord de París aprovat al 2016 i posteriorment el Pacte Verd Europeu del 2019, estableixen uns objectius molt clars per tal de no superar la mitjana de 2°C i, preferentment els 1,5°, respecte la temperatura del període preindustrial. Per assolir aquests objectius climàtics cal la reducció de les emissions de gasos d'efectes hivernacle en tots els seus orígens, i s'ha establert la obligatorietat d'assolir la reducció del 55% d'emissions al 2030, i de la neutralitat al 2025 (Objectiu 55 de la UE). Alineat amb aquest objectiu, la UE ha desplegat un paquet de mesures i, entre aquestes, les Mesures per a la millora de l'Eficiència Energètica d'edificis, on s'estableixen unes directius molt clares per a la rehabilitació dels edificis de la UE. Per això, recentment, la UE ha publicat la nova Directiva de Rehabilitació energètica d'edificis: la EPBD 2024/1975.

La nova directiva estableix que els edificis nous han de ser de zero emissions d'aquí al 2030, i que els edificis existents s'han de transformar en zero emissions d'aquí al 2050. Això implica una reforma transcendental del parc immobiliari espanyol, i és clau el paper d'acompanyament de l'administració, tant de la Generalitat com de l'administració local, per fer front aquest repte, tant per la reforma dels edificis de titularitat pública com per

l'acompanyament necessari a la ciutadania pels edificis privats.

Per afrontar aquest repte, és clau tenir caracteritzat el parc mobiliari i traçar una estratègia esglaonada de rehabilitació. L'any de construcció de l'edifici, o l'any de les darreres reformes estructurals, ens aporta una primera informació de caracterització important. Els edificis existents que tenen més de 20 anys consumeixen més del doble d'energia que els edificis de nova construcció. És en aquesta tipologia que caldria començar a actuar. L'ICAEN disposa de l'eina de l'observatori del estat energètic de l'edifici que ens permetrà conèixer l'estat general dels edificis a partir dels certificats energètics.

La rehabilitació energètica, a part de formar part de l'estratègia per fer front al canvi climàtic, implica un estalvi econòmic important per a la ciutadania, i una millora de les condicions de benestar, a més de una revalorització de l'immoble i una generació de llocs de treball en la construcció. Tot i els avantatges, el ritme actual de rehabilitació és baix, en part, perquè cal fer front a fortes inversions inicials.

Recordem que hi ha diferents línies obertes d'ajuts per a la rehabilitació energètica: els fons Next Generation (programa 3 i 4), els ajuts PREE5000 per

a municipis de menys de 5000 habitants, i ja a punt de tancar-se, la convocatòria del Programa de rehabilitació d'edificis d'habitatges i habitatges individuals per fomentar l'arrelament en entorns rurals de Catalunya.

En resum, la rehabilitació energètica és un repte de país que cal afrontar amb diligència per complir amb els objectius de canvi climàtic. L'administració local és un instrument clau per liderar la reforma dels edificis públics i l'acompanyament a la ciutadania.

Cal encapçalar una estratègia diligent per a la seva execució i aprofitar les línies d'ajuts actuals per executar-les, ja que la transposició de la Directiva EPBD obligarà a aquestes reformes amb o sense ajuts.

Des de la FMIT us podem assessorar en els ajuts existents, i també donar-vos l'acompanyament necessari per traçar l'estratègia municipal de rehabilitació energètica del parc mobiliari municipal.

Informació i contacte

93 496 16 16 - Ext. 236
info@fmit.cat
www.fmit.cat

Construint la democràcia participativa amb Decidim

Decidim és una plataforma digital de codi obert dissenyada per articular processos i espais de participació ciutadana, amb l'objectiu d'ampliar i facilitar la deliberació i la col·laboració en el disseny i co-producció de polítiques públiques.

Localret ha tingut un paper fonamental en aquest projecte des dels seus inicis. La plataforma va néixer el 2016 a l'Ajuntament de Barcelona per tal d'elaborar el pla estratègic del mandat conjuntament amb la ciutadania.

El consorci, amb una sòlida experiència en el desenvolupament de plataformes digitals de participació dins l'àmbit municipal, va entendre el potencial de Decidim per enfortir la democràcia participativa al món local, i es va involucrar des del començament en el projecte, impulsant la seva extensió a altres ajuntaments, i participant en el disseny de la plataforma.

Facilitant la col·laboració interinstitucional

Localret va proporcionar també una estructura organitzativa que permetia la col·laboració entre diverses ciutats i institucions. Això va ser clau per dissenyar una eina adaptable als contextos específics d'altres ajuntaments i ens.

Es va crear una comunitat de pràctica per a tècnics responsables d'administrar una instància de Decidim, amb trobades on poder compartir experiències i plantejar possibles millores comunes.

Posteriorment, s'han sumat altres ens com la Diputació de Barcelona o Girona, oferint serveis d'acompanyament per als municipis més petits, els quals habitualment no compten amb recursos per tenir una instància pròpia, i comparteixen també pràctiques i aprenentatges en comunitat.

Planificació i coordinació del desenvolupament

Tanmateix, el rol principal de Localret a Decidim és el de liderar l'equip de producte, responsable de la planificació i execució del full de ruta de desenvolupament de la plataforma. Aquest procés implica la identificació de necessitats per part de la comunitat, la prioritització de funcionalitats i la supervisió de la seva implementació.

L'equip treballa amb desenvolupadors, dissenyadors, tècniques municipals i ciutadania per assegurar que cada nova versió del codi sigui més robusta i intuïtiva. En ser un projecte de programari lliure i obert a la col·laboració, cal també coordinar les contribucions que arriben al llarg de l'any per part d'altres organitzacions.

A més, des del consorci es treballa per garantir la sostenibilitat a llarg termini del projecte. En aquest sentit, dona suport en la recerca de noves fonts de finançament, la creació d'aliances estratègiques i la seva difusió tant a escala local com internacional. La tasca de Localret, per tant, no només beneficia als municipis ad-

herits al consorci, sinó a qualsevol altra organització que faci ús d'aquesta infraestructura que s'utilitza a més de 30 països a tot el món.

L'aliança de Localret amb Decidim és un model de com les institucions poden treballar de manera col·laborativa per construir béns comuns digitals des de l'àmbit públic.

Localret

Informació

www.localret.cat

Acció climàtica

Zones d'ombra amb tendals en un dels parcs del municipi. Foto: Diari El 3 de 8

Vilafranca del Penedès habilita una vintena de refugis climàtics en parcs i places

L'Ajuntament de Vilafranca ha pres mesures de prevenció per onada de calor amb un dispositiu que finalitzarà el 15 de setembre. Així, ha habilitat una vintena d'espais tant interiors com exteriors que la ciutadania tindrà a disposició de manera gratuïta i amb una cobertura en les franges més crítiques del dia durant tota la setmana i amb àrea de descans i aigua. En aquest sentit, es vol tenir cura d'un dels col·lectius més vulnerables davant els efectes de les altes temperatures, els infants, de manera que es reforçarà l'espai d'ombra en zones de jocs infantils. L'objectiu és que la ciutadania tingui a disposició un refugi climàtic en un radi no superior als 400 metres. L'Ajuntament també ha pres altres mesures augmentant la vegetació i utilitzant materials permeables que retenguin l'aigua de pluja i amb l'evaporació rebaixin la temperatura ambiental.

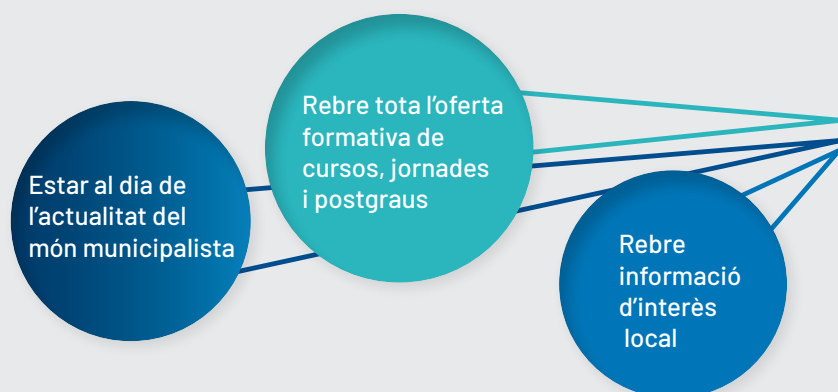
La Garrotxa encarrega un pla d'usos per saber l'ocupació màxima dels espais naturals de la comarca

La Garrotxa ha encarregat un pla d'usos per saber quina és l'ocupació màxima que poden tenir els espais naturals de la comarca. Des de fa uns anys no es permet accedir a aquestes zones sense tenir una reserva prèvia. L'objectiu és evitar l'acumulació de cotxes en carreteres secundàries i que, d'aquesta manera, es posi en perill els propis usuaris. A més, també es vol distribuir els visitants en diferents espais de la Garrotxa, per tal d'aconseguir que no es massifiquin algunes zones com Sadernes o les Planes d'Hostoles a l'estiu.

Amb tot, el pla d'usos que s'ha encarregat permetrà saber quina és l'ocupació màxima d'aquests espais naturals i així poder prendre mesures i fer-ne una millor gestió. De fet, l'any passat per zones com Sadernes o les planes d'Hostoles hi van passar unes 30.000 persones. I és que els darrers anys s'ha incrementat de manera destacable el nombre de visitants que freqüenten la comarca i això ha fet que calgués regular l'accés.

L'entrada al gorg de la Plana a les Planes d'Hostoles.. Foto: ACN

3 raons per rebre el butlletí electrònic de l'AMC

- > Com puc rebre el **butlletí electrònic**?
- > Envia un mail a **comunicació@acm.cat** indicant l'assumpte **Butlletí electrònic**

La força del **municipalisme**

Navàs posa en marxa una campanya per recuperar vasos de plàstic reutilitzables

L'Ajuntament de Navàs ha posat en marxa la campanya "Som gent de got", una iniciativa de conscienciació ciutadana sobre la importància de reutilitzar gots de plàstic propis de les festes i esdeveniments, abans de reciclar-los. La proposta passa perquè tothom qui tingui vasos reutilitzables acumulats a casa i no els faci servir, els porti en diversos punts de recollida habilitats. A partir d'aquí es classificaran per mides i se'ls tornarà a donar una utilitat segons cada cas. De cara a les festes del poble, es faran servir gots d'unes mides d'entre 33 cl i 40 cl, mentre que la resta de vasos que es recullin es donaran a les escoles de Navàs perquè els alumnes els puguin fer servir en activitats o tallers promoguts des de l'Ajuntament. Els punts de recollida habilitats són l'Oficina d'Atenció Ciutadana, la biblioteca municipal, el complex esportiu l'Eix, l'Institut-Escola Sant Jordi, i el Col·legi Sant Josep.

Cartell de la campanya. Foto: Regió 7

Foto: ACN

Porqueres ofereix un descompte de 50 euros per fomentar l'esterilització d'animals de companyia

L'Ajuntament de Porqueres (Pla de l'Estany) ha engegat una campanya sobre tinença responsable d'animals de companyia. Una de les mesures consisteix en un descompte de 50 euros per a l'esterilització de les mascotes. Aquest descompte es fa amb petició prèvia a l'Ajuntament, s'aplica només a un animal per persona i les 30 primeres que ho sol·licitin. Una altra mesura és donar un incentiu als veïns que ja tinguin identificat i esterilitzat l'animal i vagin a censar-lo, oferint-los porta bosses pels excrements, llaminadures i joguines, entre altres. Per altra banda, juntament amb el Consell Comarcal del Pla de l'Estany, Porqueres ha començat el servei de gestió de les colònies de gats. L'Ajuntament es fa responsable d'identificar i esterilitzar tots els gats de colònies així com coordinar-se amb els voluntaris per facilitar la captura dels exemplars i garantir el seu benestar.

Prosperitat

Bagà crea dues rutes per divulgar els seus búnquers

Bagà va presentar a mitjans de juny la Ruta dels búnquers de Coll de Pal, una proposta que permet descobrir una antiga zona militar generalment poc coneguda, però amb molta història al darrere. «L'objectiu d'aquesta ruta és oferir un nou recurs turístic, així com donar valor a aquest patrimoni històric que tenim a la vila. El projecte es divideix en dos itineraris diferenciats. D'una banda, la Ruta del Serrat Gran i, de l'altra, la Ruta Puigllançada. Els diferents tipus de búnquers que hi ha són d'observació, d'atac i de refugi de personal. Ambdós itineraris disposen d'un codi QR que permet consultar la història de cada una de les diferents infraestructures defensives.

Una de les construccions militars que es poden veure durant el recorregut | Axel Lapuerta. Foto: Regió 7

Material logístic i organització d'actes

Central
de compres

ACM

Associació
Catalana
de Municipis

Subministrament de material logístic per
a actes i organització d'esdeveniments

Organització d'actes

Serveis d'equips de so i il·luminació

Seguretat i prevenció

Estalvi
econòmic

Seguretat
jurídica

Estalvis
administratius

Transparència

Foment de
polítiques de
sostenibilitat

acm.cat

La força del
municipalisme